

Література:

1. Фівкін П.М. Правова робота щодо консультування особового складу підрозділами юридичної служби Міністерства оборони України: до визначення поняття «консультація з правових питань». *Правові засади діяльності правоохоронних органів (10 грудня 2018 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків)*. Збірник статей, тез наукових доповідей та повідомлень за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції. Серія «Сектор безпеки України». Вип. 28 / Редкол.: Ю.П. Битяк, А.П. Гетьман, Є.О. Алісов, В.М. Гарашук, В.Я. Настюк, Ю.В. Мех та ін. Харків: «Точка», 2018. С. 101–103.
2. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014 № 876-VII : станом на 27 черв. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text> (дата звернення: 10.12.2024).
3. Про затвердження Загального положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації : Постанова Каб. Міністрів України від 26.11.2008 № 1040 : станом на 7 серп. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1040-2008-п#Text> (дата звернення: 10.12.2024).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-463-7-41>

ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ ЯК НОВА ФОРМА ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Ломакіна Олена Анатоліївна

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри адміністративного та конституційного права

факультету морського права

Національного університету кораблебудування

імені адмірала Макарова

м. Миколаїв, Україна

Особливі умови, за яких відбувається становлення та розвиток інформаційного суспільства у сучасному глобалізованому світі стають чинниками виникнення нових форм господарської діяльності, які, у свою чергу, сприяють економічному розвитку держав. Інформаційно-комунікаційні технології, що прийшли на допомогу людству, сприяють

цьому, а Інтернет, як глобальна інформаційна мережа дає змогу ефективно та швидко їх використовувати. У цьому контексті варто звернути увагу на один з видів господарських відносин, – електронну комерцію, виникненню якої сприяв Інтернет.

На думку А. В. Чучковської, «електронна комерція є комплексним, системним правовим поняттям, яке включає три групи правовідносин: правовідносини, пов'язані із вчиненням правочинів через мережі електрозв'язку у сфері господарювання; правовідносини, пов'язані із використанням електронних документів; правовідносини, пов'язані із використанням електронного підпису» [1, с. 4].

Підкреслюючи те, що хоча електронна комерція є достатньо розповсюдженою у світі, Я. В. Петруненко, М. В. Сиротко та В. В. Тройніков, зауважують, що для нашої держави вона є відносно новою формою господарювання, відмінність якої проявляється у використанні ІКТ для своєї реалізації [2, с. 280].

При цьому науковці висновують, що електронна комерція є видом електронного бізнесу, «що передбачає реалізацію товарів або надання послуг (а також пов'язаних з цим процесів) за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, у результаті чого весь ланцюжок реалізації товарів або надання послуг може здійснюватися дистанційно» [2, с. 284].

Натомість, у Законі України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 р. № 675-VIII, законодавець трактує термін «електронна комерція» як «відносини, спрямовані на отримання прибутку, що виникають під час вчинення правочинів щодо набуття, зміни або припинення цивільних прав та обов'язків, здійснені дистанційно з використанням інформаційно-комунікаційних систем, внаслідок чого в учасників таких відносин виникають права та обов'язки майнового характеру» [3].

Розглядаючи актуальні питання правового регулювання електронної комерції в Україні, Л. В. Товкун та М. А. Федоровська акцентують увагу на певних особливостях електронної комерції, зокрема тому, що «її здійснення передбачає наявність системи відносин у сфері електронних документів і документообігу, у сфері укладання правочинів, середовищем для яких є мережа електрозв'язку, у сфері надання банківських послуг з урахуванням розвитку інформаційних технологій, у сфері використання електронних підписів тощо» [4, с. 283]. З огляду на це, науковці вказують на широкий масив нормативно-правових актів, які регламентують сферу електронної комерції та зауважують, що не зважаючи на їх значну кількість та різноплановість існують певні колізії норм, що вимагає «встановлення та ліквідація відповідних розбіжностей та прогалин у законодавстві, усунення колізій, які породжують відповідні проблеми у правовому регулюванні такої сфери діяльності в Україні» [4, с. 283].

Водночас, як слушно зауважують М. М. Юрченко та Н. І. Костова, важливе значення для розвитку електронної комерції в Україні має її міжнародно-правове забезпечення. З огляду на це, науковці підкреслюють важливість діяльності багатьох міжнародних компаній та регіональних організацій, яка спрямована на створення різноманітних правил правового, адміністративного та організаційного характеру. З-поміж центрів вказаної діяльності, вчені називають Світову організацію торгівлі (СОТ), ЮНСІТРАЛ, Комісію ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), Всесвітню митну організацію (ВМО), Організацію економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Європейський Союз, Всесвітню організацію інтелектуальної власності (ВОІВ) та ін. [5, с. 214].

Безсумнівно, наша держава має всесторонньо сприяти розвитку електронної комерції та її правовому забезпеченню, що відповідає Цілям сталого розвитку України на період до 2030 року, затвердженим Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019, а саме: «(8) сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх» [6].

Вочевидь, що у цьому контексті, як слушно вказують, Ю. Крегул та В. Батрименко, є гармонізація системи регулювання електронної комерції України з ЄС [7, с. 13].

Механізм інтеграції України з ЄС у сфері електронної торгівлі є основою ефективного розвитку взаємовідносин щодо поглиблення двосторонньої співпраці в площині електронних операцій. Вчені зауважують, що «йдеться, передусім, про сукупність правових інструментів, ринкових важелів та фінансових механізмів розвитку електронної комерції, покликаних забезпечити раціональне здійснення електронного бізнесу. В контексті поглиблення інтеграційної співпраці першочергового значення набуває дієва та своєчасна гармонізація правових інструментів регулювання електронної комерції України з системою регулювання ЄС» [7, с. 13].

Отже, можемо констатувати, що електронна комерція як новітня форма господарської діяльності в умовах інтенсивного розвитку інформаційного суспільства, є досить важливим інструментом для розвитку економіки держави.

Література:

1. Чучковська А. В. Правове регулювання електронної комерції в Україні. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 224 с.
2. Петруненко Я. В., Сиротко М. В., Тройніков В. В. Правове регулювання електронної комерції в умовах розвитку цифрової економіки в Україні. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія ПРАВО. 2023. Вип. 79: частина 1. С. 278–285.

3. Про електронну комерцію: Закон України від 3 вересня 2015 року № 675-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 45. Ст. 410.

4. Товкун Л. В., Федоровська М. А. Актуальні питання правового регулювання електронної комерції в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 9. С. 282–286.

5. Юрченко М. М., Костова Н. І. Міжнародно-правове забезпечення електронної комерції в Україні. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. Вип. 1-2. С. 213–218.

6. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

7. Кругул Ю., Батрименко В. Гармонізація системи регулювання електронної комерції України з ЄС. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2019. № 1. С. 13–25.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-463-7-42>

ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ КОМПЛЕКТУВАННЯ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ

Лудченко Михайло Леонідович

*здобувач кафедри адміністративного, кримінального права і процесу
Міжнародного університету бізнесу і права
м. Миколаїв, Україна*

Кардинальні зрушення у реформуванні державного управління, започатковані за результатами впровадження адміністративної реформи в Україні, схваленої Указом Президента України від 22.07.1998 № 810/98 [1], характеризуються стрімкими та якісними змінами, пов'язаними з оновленням системи органів державної виконавчої влади. У той же час, реформування органів військового управління завжди залишалося «в тіні» бурхливих системних перетворень.

Саме тому, з'ясування місця територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (далі – ТЦК та СП), в системі органів військового управління належить до числа пріоритетних завдань науки адміністративного права, з огляду на активізацію процесів реформування всієї системи військового управління в нашій державі, що обумовлено рядом причин.